

Brødrene Salomonsen, Askøy kommune

Inspeksjonsrapport nr. 2009.100

Virksomhetens navn:	Brødrene Salomonsen	Arkivkode:	2009/12715
Adresse:	Postboks 149 5327 Hauglandshella	Anleggsnr:	1247.0146.01
Organisasjonsnr:	971836253 eies av 830560092	Bransjenr. (NACE – kode):	38.110
Utslippstillatelse av:	07.10.1997	Tidsrom for kontrollen:	29.10.2009
Tilstede fra virksomheten:	Torbjørn Salomonsen	Fra Fylkesmannen:	Astrid Holte Barbro Relling

Rapporten inneholder:

Avvik og anmerkninger som ble avdekket innen følgende kontrollerte områder:

- Basiskarakterisering og verifikasjon av avfall
- Internkontroll

Hovedkonklusjon:

Vi fant to avvik

- **Brødrene Salomonsen levere restavfall til deponi som ikke er godt nok undersøkt for å avklare hvilke betydning sammensetning, utlekkingspotensial og miljøpåvirkning av avfallet har på deponiet, jamfør krav til basiskarakterisering og verifikasjon**
- **Virksomhetens internkontroll er mangelfull**

Frist for skriftlig tilbakemelding med bekreftelse på at avvikene er rettet er **19. april 2010**

Utarbeidet dato: 19.02.10

Godkjent dato: 19.02.10

Sign.: *Barbro Relling*
Barbro Relling
saksbehandler

Sign.: *Kjell Kvingedal*
Kjell Kvingedal
seksjonssjef

1. Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.klif.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 9. om deponering av avfall og kapittel 11. om farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5.

Definisjoner

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-6.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall. Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Offentlige tilsynsrapporter

Alle tilsynsrapporter fra Fylkesmannen i Hordaland er offentlige og blir lagt ut på vår nettside <http://www.fylkesmannen.no/hordaland>.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlag for inspeksjonen var:

- *Lov av 13.03.81 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forureiningslova) § 7 første ledd/andre ledd.*
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskrifta) kapittel 9 om deponering av avfall og kapittel 11 om farlig avfall*
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)*
- *Utslippstillatelse av 07.10.1997*

3. Omfang

Følgende område ble dekket under inspeksjonen:

- Avfallsvurderinger og basiskarakterisering
- Prøvetaking og testing
- Farlig avfall, EE-avfall og BA avfall
- Forurensede masser
- Internkontroll

Fylkesmannen har under inspeksjonen ikke vurdert andre forhold ved virksomheten

4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under inspeksjonen:

Avvik: 1

Brødrene Salomonsen levere restavfall til deponi som ikke er godt nok undersøkt for å avklare hvilke betydning sammensetning, utlekkingspotensial og miljøpåvirkning av avfallet har på deponiet, jmf. krav til basiskarakterisering og verifikasjon.

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II, punkt 1.1- 1.3

Våre kommentarer

Restavfall som leveres til deponi fra Brødrene Salomonsen kommer i hovedsak fra to kundegrupper:

1. **Virksomheter som leverer og sorterer på anlegget** i ulike fraksjoner som papp/papir, trevirke, metall og plast. Restavfallet leges i egen container som blir blandet i bunker med andre kunders restavfall på sorteringsanlegget. Dette blir så levert til sluttdisponering på NGIRs deponi i Kjevikkalden. Om lag 2/3 av mottatt avfall kommer fra faste virksomheter.
2. **Private kunder i form av borettslag, sameige eller eneboliger** som får tilkjørt avfallscontainer ved behov, f. eks vårrydding, rehabilitering etc. Her kan kunden kasta alt unntatt flytende avfall. Containeren blir så kjørt til sorteringsanlegget og tippet på plata for sortering, før restavfallet blir levert til deponi. Dette utgjør ca 1/3 av avfallet til deponering.

Virksomheten opplyser at de tar ut EE-avfall, metall og trevirke før resten blir blandet sammen som restavfall til deponi. De mener at det ellers er lite farlig avfall å se i det som kommer inn til sortering.

Basiskarakterisering

Restavfallet fra disse to kundegruppene blir vurdert som avfall som oppstår jevnlig og blir basiskarakterisert som samme type avfall, og skjemaet ser helt likt ut for begge typene. Siden avfallet fra de to kundegruppene har så ulike opprinnelse, må virksomheten vurdere om de skal ha hver sin basiskarakterisering. Det samme gjelder for avfall fra branntomter.

I basiskarakteriseringen er det ikke identifisert parametre for å verifisere om avfallet er i samsvar med basiskarakteriseringen. Både variasjonen i innhold og muligheten for materialgjenvinning er svært skjønnsmessig vurdert.

Mistanke om farlig avfall

Restavfall fra sorteringsanlegg kan inneholde farlig avfall som for eksempel isolasjon med innhold av bromerte flammehemmere, puss, maling, fugemasser eller gulvbelegg med innhold av PCB og EE-avfall med innhold av miljøfarlige komponenter.

Ved mistanke om innhold av farlig avfall i ordinært avfall skal avfallet testes. Med mistanke menes at avfallet kan inneholde rester av farlig avfall, og ikke nødvendigvis at alt avfallet må inneholde så mye farlige stoffer at hele avfallsleveransen skulle vært klassifisert som farlig

avfall. Hensikten med testing vil blant annet være å avdekke om avfallet inneholder farlig avfall som bør sorteres ut før det sendes til deponering.

Prøvetaking og testing

Ved mistanke om innhold av farlig avfall, forutsetter dette at det er tatt analyser av miljøgifter i avfallet og at dette blir vurdert opp mot faresetninger etc i kap.11 i avfallsforskriften (om farlig avfall). Dette vil også kunne inngå som parameter i forbindelse med verifikasjon.

Prøvetakingen skal være basert på en prøvetakingsstrategi hvor man tar hensyn til avfallets sammensetning og egenskaper, med utgangspunkt i gjeldende standard for prøvetaking av avfall. Prøvetakingsstrategien skal sikre at det tas representative prøver, og at omfanget av karakterisering og testing er dekkende for det aktuelle avfallet.

Gipsavfall

Gips i restavfallet blir ikke sortert ut av restavfallet. Dette avfallet skaper lett luktp problemer på deponi dersom det blir deponert sammen med annet nedbrytbart avfall. Det er kun lovlig å deponere gisp i egne celler uten biologisk nedbrytbart avfall (mindre enn 5 % totalt organisk karbon (TOC). Det finnes i dag gjenvinningsordninger for gipsavfall.

Avvik 2:

Virksomhetens internkontroll er mangelfull

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5

Kommentarer:

Følgende mangler ved virksomhetens internkontoll ble avdekket:

- Det er ikke etablert plan for oppdatering av kompetanse, særlig i forhold til oppdatert kunnskap om farlig avfall
- Avvik i levert avfall følges kun opp ved muntlig henvendelse og blir ikke dokumentert og systematisert
- Det er ikke etablert skriftlige rutiner for basiskarakterisering/verifikasjon av avfall som skal til deponi
- Det er ikke gjennomført en risikovurdering for virksomheten i forhold til ytre miljø

5. Andre forhold

Brødrene Salomonsen AS har tillatelse til drift av avfallsortering av 7. oktober 1997. I brev av 21. oktober 2009 varslet vi at vi vurderer å revidere og oppdatere alle eksisterende utslippstillatelser for sorteringsanlegg i fylket. Dette tilsynet er kun rettet mot de kravene Brødrene Salomonsen har som avfallsprodusent i forhold til avfallsforkriftens kapittel 9, vedlegg II om basiskarakterisering og verifikasjon av avfall som leveres til deponi.

Vi vil komme tilbake til i hvilken grad dagens drift av anlegget krever en egen oppdatert utslippstillatelse.

